

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 8 febrer de 1914.—Núm. 31.

UNIÓ CATALANISTA

La Junta Permanent de l'Unió ha enviat a les entitats adherides el següent document que's discutirà en el proper Concell General extraordinari convocat per al dia primer de Mars:

"Al Concell General

La Junta Permanent que, per dret natural i per obligació determinada als Estatuts de l'Unió Catalanista, ha de fixar, en cada instant, l'actuació que més convingui per a servir l'interès suprém de Catalunya, a vosaltres Honorables Senyors, s'adreça, i vos diu:

Caràcter essencial de tota actuació, es posseir la flexibilitat necessària per a adaptar-se a les circumstàncies, polítiques i socials, per les que passen els pobles; aquesta flexibilitat, val a dir, que no exclou rigidesa en els principis, ni puresa en el procediment, per el contrari els complementa, i es la més bona prova de vida normal, que poden donar les actuacions socials, car sense la flexibilitat de l'adaptació, els principis, en comptes d'afirmacions biosocials, esdevenen concepcions abstractes i sense vida, i el procediment, en comptes d'una acció amada de realitats humanes, esdevé una coacció detentadora del noble actuar dels homes.

L'Unió Catalanista l'ha posseïda, sempre, aqueixa flexibilitat, que li ha consentit, a tots els instants, pronunciar la paraula serena i normal, que ha dit a Catalunya la veritat que, a cada ocasió més convenia a la Patria. Cal tan sols repassar la tasca de les Assamblees, i estudiar manifestos i propaganda, i fixar-se en el contingut de la complexa acció que sempre ha realitzada, l'Unió Catalanista, per a convencer's del fet certíssim, que la nostra acció nacionalista ha sigut sempre la més equilibrada i la més normal de les que s'han realitzat a la nostra Patria, que, aiximateix, ha sigut sempre la nostra acció, d'una gran eficàcia, fins als instants que més ha sigut combatuda, perquè seguia orientacions pròpies, i no realitzava accions d'una gran eternitat.

A l'hora d'ara, de la nostra vida nacional, moment culminant per l'avenir de Catalunya, l'Unió Catalanista, seguint el compliment dels deures patriòtics, que jamai ha oblidat, ni abandonat, cal que actui com convé a les circumstàncies, i com li correspon, per les mateixes accions que ha executades, i per ço, la Junta Permanent, que realitza un seguit anàlisi i profons estudi dels fets, socials i polítics, que van ocorreguent a la nostra Catalunya, ve obligada a fer conèixer el seu parer.

Fa ben poc temps, que l'Unió Catalanista perseguint un objectiu que des de fa anys tosudament volia assolir, va congregat en Assamblea a Tarragona, la totalitat del Nacionalisme català, amb el propòsit de determinar una acció reconstructiva interna de Catalunya, per la que s'exercís, al nostre poble, paralelament a la gran acció política que s'hi realitza, una fermissima i definitiva acció nacionalitzadora. Tots sabeu, Senyors Representants, que ja avans de celebrar-se l'Assamblea, a les reunions preparatòries, amb excuses de maquieualisme polític, una part dels elements de la dreta nacionalista se negà a assistir a l'Assamblea, després d'haver ofert cooperar-hi i fins d'haver col·laborat als treballs pre-

liminars necessaris, per a la celebració de l'Assamblea. No ignoreu, també, que l'Assamblea se celebrà, amb un grandios bon èxit, i amb tant d'entusiasme, que fins els més escèptics, van creure que, a la fi, s'organitzaria una acció de conjunt pel bé de la Patria, arribant a pensar-se que'ls resultats correspondrien a la vibració patriòtica que, a l'Assamblea, havia ajuntat elements que, fins llavors, havien actuat disgregats. També sabeu, que'ls esclats patriòtics, de Tarragona, s'esvairen tot just closa l'Assamblea, i que ni un dels elements que hi concorregueren, polítics o culturals, han pensat després en complir els acords que s'havien pres, i pels quals l'Unió Catalanista havia contret el compromís de no realitzar acció política electoral.

Posteriorment, al darrer Concell general de l'Unió Catalanista, se prengué l'acord d'insistir a prop els elements culturals de la nostra terra, per a veure si, a la fi, malgrat que fos molt parcialment, l'Unió Catalanista aconseguia el seu objecte. Lo que no sabeu, i que ara se vos manifesta, es que la Junta Permanent, a l'estudiar la manera de complir aquest acord del Concell general, se trobà en una situació de gran violència, car les investigacions que ha realitzades, l'han convençuda de l'inutilitat del esforç, i que exposava a l'Unió Catalanista a una situació un bon xic desairada, si es portava a terme el referit acord del Concell general.

Als darrers anys, tots ho sabeu ben bé, malgrat l'aparenta quietut que'n el que's refereix a grans accions polítiques-socials, ha guardada l'Unió Catalanista, ha realitzat el propòsit que, dintre els límits de l'acció de propaganda renacionalitzadora, no havia pogut determinar. Ja s'acaba de dir, que malgrat els esforços seguits durant ben bé una quinzena d'anys, no s'ha pogut aconseguir l'unificació de l'acció nacionalista, que no havia d'implicar abdicació de ni una de les modalitats de principis i de procediments, que caracteritzen a cada un dels elements del Nacionalisme. Mes, l'Unió Catalanista, per ço, ha assolit en una categoria social de major eficàcia l'objectiu que amb tant d'afany perseguia. Per la iniciativa del nostre digne i honorable ex President en Manel Folguera i Durán, diputat provincial a la Diputació de Barcelona, i per la persistència de tan bon patrici en que la seva iniciativa se convertís en realitat, es que se ha arribat a constituir la Mancomunitat Catalana, organització de les diverses accions de Catalunya, per a determinar la reconstrucció interna de nostra Patria. En el procés que ha seguit el desenrotlló del projecte de Mancomunitat, l'acció personal d'En Folguera i Durán, ha sigut insistenta i constant, i amb ell han col·laborat l'ex President de l'Unió Catalanista, el fermissim patriota N'Antoni Suñol, i el bon catalauiista N'A. Sansalvador, diputat provincial, així mateix pertanyent a l'Unió Catalanista. Ademés, a l'informació pública que s'obrí per a recollir parers respecte de l'objectiu de la Mancomunitat, la nostra Unió Catalanista hi acudí amb un amplíssim informe, que contenia principis i doctrines dels que son esperit de les nostres aspiracions patriòtiques; i posteriorment; quan se realitzà la magna sessió de tots els representants de Catalunya, per a fer conèixer al

govern de l'Estat el voler de la nostra Patria, l'Unió Catalanista assistí a la grandiosa manifestació pública que coronà i donà efectiva força als acords que la magna Assamblea prengué, i hi assistí amb una tant forta representació, que a l'ensemps que denotava que son moltitutz els que combreguen a les pures ares patriòtiques de l'Unió Catalanista, era expressió veritable de l'apoi decissiu amb que l'Unió cooperava a l'intent de reafirmar l'unitat espiritual de la nostra Patria.

L'Unió Catalanista, es ben clar, hi ha contribuït amb una part importantíssima, començant per ésser seva l'iniciativa de la determinació de la Mancomunitat Catalana, i malgrat l'haver sigut autoritzada per reial decret i no consagrada per el Parlament, com a llei de l'Estat, sia un greu defecte al que no hi pot prestar assentiment l'Unió Catalanista, el fet es, que la Mancomunitat Catalana se troba ja constituïda, i que s'ha realitzat per tant el començament de l'unitat espiritual del nostre poble, havent de pensar que, posteriorment, que més endavant, l'acció determinativa del reial decret, serà reemplaçada per la forsa definitiva de llei de l'Estat.

I bé, Senyors Representants, cal pensar si l'Unió Catalanista pot romandre apartada de l'actuació de la Mancomunitat, després d'haver iniciat la seva creació, després d'haver contribuït a la seva determinació, i després d'haver dut també el seu esforç per a que l'Estat li dongués consagració legal; cal pensar, si es que l'Unió Catalanista te dret, al mateix instant que comença l'organització interna del nostre poble, a no intervenir-hi i a no acudir-hi, per a fer-hi prevaldre els principis de tots ordres, que han promulgat les seves Assamblees, per a que al renaixer unificada la vida de la Patria, aquells principis esdevinguessin d'eficàcia social a la nostra Catalunya; cal pensar si l'Unió Catalanista pot apartar-se de la reconstrucció interna del nostre poble, després d'haver repetidament afirmat, a la seva propaganda, que les doctrines nacionalistes incloïen tota una acció transformadora, que havia de dur, a la nostra Catalunya, un estat social de Justícia, de Bondat i de Benestar que fes que, a la nostra Terra, s'hi gaudís de veritable civilització.

No s'ha d'oblidar, que, l'Unió Catalanista, té promulgades bases com les de les Assamblees de Balaguer i Barcelona, que seria falta greuíssima, no treballar per a que exercissin influència a l'actuació de la Mancomunitat Catalana. No n'hi ha pas prou, d'iniciar-la, i de començar-la, la unió espiritual de la nostra Patria; cal, a l'ensemps, acudir-hi per a que, tot just al ressorgir unida Catalunya, ho fassi neta de tants, i tants, pecats que per centurtes ha comés la nostra gent catalana, no caient, ja mes, en cap mena de mancament a l'esser normal de la nostra vida, ni fent renunciament ni de un dels nostres drets naturals, adaptant-se, del tot, a les modernes concepcions sociològiques, que governen als pobles a l'hora d'ara, i infiltrant-hi, i encarnant-hi, tots aquells principis i doctrines socials, que comensen a trasvalçar les societats, duent-hi les noves orientacions que'l benestar humà reclama, i que de fa anys, l'Unió Catalanista, ja te proclamades a les dites Assamblees de Barcelona i de Balaguer.

No es, doncs, dubtós, que, l'Unió Catalanista, fracassat l'intent que l'impulsà a la celebració de l'Assamblea de Tarragona, i havent triomfat, en el seu proposit, per la via de la Mancomunitat Catalana, ha de posar tota l'atenció a l'hora actual del renaixement de la nostra Patria, i ha de seguir, sense vacilacions, la via que els aconteixements per ella mateixa preparats, li mostren com a deure ineludible a seguir. S'imposa aixís, la reconcentració de

les nostres forces i l'adopció d'una situació política social, que'ns situï en condició de realitzar l'acció que'ns pertany, al començar la reconstrucció interna de la nostra Patria. Per a fer-ho, l'Unió Catalanista, no ha d'acudir a improvisats preceptes de procediment; en els acords de les nostres Assamblees hi ha tot un codi de principis, i doctrines, i de medis d'actuació, que consenten a tots els moments exercir l'acció que convingui. Ademés, l'Unió Catalanista, ha sapigut viure, sempre, el batec social de l'hora que passa, i, per tant, essent ella i considerant-se acció normal que ix de les entranyes del poble, en tot allò que per manca de flexibilitat, o de deficiència, o per inactualitat, els acords de les Assamblees no poguessin servir de guia, l'Unió Catalanista, que, com queda dit, es i s'hi sent, expressió normal de la vida bataganta del poble, ha sapigut, i sabrà, pendre aquelles iniciatives que sien necessàries, i que seràn, sempre, de gran eficacitat, perquè naixeràn d'un pur i seré patriotisme i d'un gran amor per al Bé i la Justícia.

L'Unió Catalanista, no pot mancar-hi a labor en el sí de la Mancomunitat, perquè es ella mateixa, i no mes que ella, qui ha de dur-hi aquell gran esperit de modernitat, en el sentit general social; aquells principis de transformació econòmica; aquelles doctrines d'humana equitat; aquella deriva d'avançament científic; i aquella definitiva fortitut patriòtica, que per dissort ja feu mancament a la sessió de constitució de la Mancomunitat, que son els elements especials formadors de les noves societats.

La Junta Permanent, Senyors Representants, vos prega que recapaciteu l'exposició de motius que precedeix i que, com sempre, pensant en la nostra Patria i en la gent de la nostra Patria, judiqueu si ha estat acertada aquesta Junta Permanent, al proposar-vos que aprobeu la Proposició que segueix:

1.—Atenent a que'ls acords de l'Assamblea de Tarragona, eren com subsegüents a un pacte que s'havia de complir per tots els elements del Nacionalisme, i que de part de ni un d'aquest elements, fora dels de l'Unió, s'ha mostrat, tan sols, el desitj de complir-ho, el dit pacte, l'Unió Catalanista, per acord del seu Concell general, que n'és l'autoritat suprema, tot congratulant-se del gran esclat patriòtic que fou la dita Assamblea, se considera en absolut inhibida del compliment de ni un dels acords de l'Assamblea de Tarragona, perquè entent que no hi vé obligada, ja que fora d'ella, de l'Unió, el pacte no ha sigut complert.

2.—El Concell general, deixa sense efecte l'acord pres en el darrer Concell general ordinari, referent a que's fessin gestions per a que les entitats culturals catalanistes manifestin la llur opinió respecte'l seu ingrés a l'Unió Catalanista, per als fins assenyalats a l'Assamblea de Tarragona.

3.—El Concell ratifica l'acord pres en el Concell general darrer, per a que s'estudii, si es convenient per la major llibertat d'acció de l'Unió, i per atemperar-los en tot cas als temps d'ara, la modificació dels Estatuts de l'Unió Catalanista.

4.—El Concell general fa manifestació de persistir sempre en la seva acció de propaganda nacionalista i acorda convertir en efectivitat, els acords de les Assamblees referents a les eleccions per a diputats provincials i per a regidors, amb el fi d'intervenir d'una manera directa per a aportar la significació nacionalista i social de l'Unió Catalanista, a la reconstitució interna de la nostra Catalunya, i especialment a l'actuació de la Mancomunitat Catalana.

5.—El Concell general, ratifica solemniament, i l'enforteix, la tradició de l'Unió Catalanista de pureza en els principis i fortitut en l'acció, dignitat en el procediment i d'honorabilitat a la ètica de l'individu, per a que ni col·lectivament, ni personalment, sien inseparables de l'actuació que vol exercir l'Unió Catalanista.

La Junta Permanent, vos somet aquesta proposició, i perquè entén que es de necessitat aprovar-la, i creu que es per a bé de Catalunya, fa manifestació que la seva llealtat per l'Unió Catalanista, li obliga a fer-ne qüestió de confiança, car no se sentiria amb forces per a seguir actuant, sinó pogués desenrotllar els propòsits continguts en aquesta proposició, que

a vosaltres, Senyors Representants, com autoritat suprema que sou de l'Unió, vos somet.

La Junta Permanent: *D. Martí i Julià*, President (Barcelona); *Daniel Girona i Llagostera*, Vis-President (Sarrià); *Josep Serra i Ferré*, Tresorer (Barcelona); *Josep Rodergas i Calmell* (Barcelona); *Bernabé Martí i Bofarull* (Tarragona); *Antoni Viciàna*, (Tárrega) Vocals; *Francisco Casas i Briz*, Secretari (Barcelona).

* * *

La Mancomunitat

El missatge dels presidents

Els Presidents de les quatre Diputacions catalanes en son darrer viatge a Madrid, entregaren al Govern el següent Missatge:

«Excm. Sr.:

En uno de los momentos culminantes de la discusión del proyecto de ley de Mancomunidades provinciales en el Senado de la últimas Cortes, pretendió presentar la aspiración a integrar en nuestra vida pública esta Institución, como deseo localizado en un pequeño núcleo de elementos políticos de la metrópoli catalana.

Ciertamente, quitaban a esta afirmación toda apariencia de fundamento, hechos tan sabidos como el voto unánime de la segunda Asamblea de Diputaciones españolas reunida en Sevilla; como el voto unánime de las cuatro Diputaciones de Cataluña en 1911 acordando formular las Bases de su Mancomunidad; como la solidarización con estas Bases de la casi totalidad de los representantes en Cortes por Cataluña, así como de gran número de municipios catalanes, exteriorizada, a parte de otros momentos, en el de presentarlas al Gobierno en la persona del presidente del Consejo señor Canalejas, los comisionados de nuestras Diputaciones.

Mas la insistencia con que se acogía dicha acusación, apesar de tan elocuentes manifestaciones de la opinión pública, nos sugirió la necesidad de exteriorizar de un modo solemne y definitivo el unánime sentir de Cataluña en pró de la Mancomunidad, reuniendo la expresión auténtica de la voluntad de sus Corporaciones municipales por medio de certificaciones de sus acuerdos y haciendo patente la unanimidad de las Diputaciones juntándose estas en Asamblea en presencia de los senadores y diputados a Cortes por Cataluña.

Indeleble será para todos los que a ella asistimos el recuerdo de esa grandiosa Asamblea celebrada en el Palacio de la Generalidad en 24 de octubre último, y cuya unanimidad fué subrayada por la imponente manifestación de ciudadanos de todas las clases sociales que con el Ayuntamiento de Barcelona a la cabeza desfilaron por la plaza de San Jaime.

Pues bien, Excmo. Sr, tenemos la convicción profunda de que el plebiscito de Ayuntamientos, cuyo resultado tenemos el honor de presentar al Gobierno de su presidencia, iguala en significación y grandiosidad, la significación y grandiosidad de dicha Asamblea.

De los 1.075 municipios existentes en Cataluña han tomado parte en el plebiscito municipal 1.017, habiéndose abstenido de manifestar criterio solamente 54 Ayuntamientos, resíduo de abstención insignificante muy inferior al que normalmente se produce en toda suerte de votaciones populares libres.

Y de todas estas Corporaciones municipales, solamente dos se han manifestado en contra de la Mancomunidad, y aun una de ellas, la de Torroella de Montgrí, no vota contra la Mancomunidad en sí misma sino contra su desglose de la reforma integral de la Administración local. Todos los demás municipios en número de 1.017, por unanimidad reclaman la Mancomunidad.

Examinado este plebiscito por provincias, da los resultados siguientes:

BARCELONA: Consta de 516 municipios. Adhesiones, 506; acuerdos en contra, ninguno. Abstenciones, 10.

GERONA: Consta de 247 municipios. Adhesiones 235; acuerdos en contra, 1. Abstenciones, 11.

LÉRIDA: Consta de 525 municipios. Adhesiones, 509; acuerdos en contra, ninguno. Abstenciones, 16.

TARRAGONA: Consta de 185 municipios. Ad-

hesiones, 166; acuerdos en contra, 1. Abstenciones, 18.

Es asimismo muy significativa, y por ello entendemos de nuestro deber dejarla aquí consignada, la cifra de población por estos ayuntamientos representada. Los 1.017 municipios que expresan su voluntad en favor de la Mancomunidad representan 1.926.480 habitantes, o sea el 95'70 por ciento de la población total de Cataluña, representando únicamente los municipios abstenidos y contrarios 38.805 habitantes de la provincia de Barcelona, 9.797 de la de Gerona, 14.805 de la de Lérida y 23.115 de la de Tarragona, esto es, el 4'30 por ciento de la población de las cuatro provincias catalanas.

Orgullosos estamos de poder presentar al Gobierno estas resultados, pues difícilmente, en torno de una reforma legislativa concreta, nunca y en ningún país, se habrá llegado a un grado de unanimidad comparable al estado de unanimidad creado en Cataluña en torno de la Mancomunidad que las Diputaciones que tenemos el honor de presidir han patrocinado y que el actual Gobierno en su R. D. de 18 de diciembre último ha recogido y consagrado.

Acogiéndose a este decreto y respondiendo al impulso de esa corriente formidable de la opinión pública catalana, han pactado ya su mancomunidad las Diputaciones que representamos, han formulado y votado en junta general su Estatuto fundamental y lo han ratificado luego reunidas separadamente, faltando ya tan solo la superior aprobación del Gobierno.

Peró la aspiración de las Diputaciones, así como de los municipios de Cataluña va más allá de las mancomunidades para fines de la vigente ley provincial: se desea unánimemente ensanchar los límites de la vida provincial por medio de las delegaciones que en el proyecto de Administración local de 1907, así como en el proyecto de ley de Mancomunidades de 1912, votados ya por el Congreso de Diputados, se autorizaba al Gobierno para otorgar a las Mancomunidades.

Tal es el sentido del plebiscito de ayuntamientos, cuyo resultado tenemos el honor de presentar.

Dios guarde a V. E. muchos años.

Madrid, 3 de febrero de 1914.

El presidente de la Diputación provincial de Barcelona, E. Prat de la Riba; el presidente de la Diputación de Gerona, A. Riera y Pau; el presidente de la Diputación de Lérida, J. España; el presidente de la Diputación de Tarragona, J. Mestres.»

* * *

Notes ciutadanes

Artistes tarragonins.

Aquesta setmana, tots els tarragonins que tenim en molta estima a la nostra ciutat, i a les coses veraderament ciutadanes i als nostres conciutadans, hem desfilat pel «Círculo de Tarragona» i hem admirat els quadros que allí hi ha exposat un jove artista tarragoní, l'Ignasi Mallol.

No es el ciutadà, el qui deu donar el seu parer sobre'l mérit artístic de les teles pintades per en Mallol, ja que altres plomes més autoritzades ho farán desde aquestes mateixes columnes. Sols consignem el cas per ésser una nota ciutadana que cal remarcar-se, i hem d'agrair a l'amic Mallol l'atenció a l'oferir-nos aquests fruits del seu talent. L'Ignasi Mallol es molt jove, i per lo que'ns ha donat a coneixer, son nom assolirà, sens cap dubte, dies de gloria, i junt amb el nom de l'artista tarragoní, hi anirà el de la seva ciutat-breçol: Tarragona.

Parlem avui d'un artista tarragoní, i hem de adjuntar-hi amb el seu nom, els d'altres artistes tarragonins també, que han donat a coneixer obres seves, —entre les quals hi ha vistes de la ciutat,—en una població de Cuba, Guantánamo, havent sigut tots ells objecte de moltes consideracions.

La revista *La Nova Catalunya* de l'Havana, en son número de Novembre últim publicava una fotografia del local del «Block Nacionalista Catalonia» ont hi ha exposats els quadros dels nostres artistes, entre'ls d'altres pintors catalans, i la mateixa revista, en el número de Desembre publica la llista de tots els quadros. El cor se'ns ha omplert de satisfacció per tractar-se de conciutadans nostres que en

terres del cor de l'Atlàntic han posat en un lloc molt alt el nom de Tarragona, i nosaltres, com a recompensa al seu amor a la Ciutat, ens complaurem en reproduir lo que de cada hu d'ells va dir-ne un company nostre,—al qui se li encarregà la remesa dels quadros,—en una carta dirigida al «Block» per a ésser llegida en l'inauguració de l'Exposició.

Veus-aquí alguns dels paragrafs a que ens referim:

«Del mèrit dels dibuixos i pintures del artistes tarragonins, jo no us en parlaré pas, perque no soc l'indicat. Les obres al davant dels vostres ulls enamorats de la Bellesa, us parlarán molt millor que la meua ploma.

Jo sols vull parlar-vos d'ells, dels artistes, ja que suposo que'entre vosaltres no hi haurá ningú que conegui cap de les firmes dels quadros tarragonins, i si n'hi hagués algú, millor, que aixís veurà que amb les quatre ratlles que vaig a dedicar a cada hu dels tarragonins que han cooperat a la festa, me limito a fer justícia, res més que justícia.

En Francesc Carbó.—Els tarragonins coneixem an aquest pintor per *Quiquet*. Les seves dots artístiques les te ben acreditades i conegudes. Es professor de dibuix de les classes d'abdós sexes de l'Ateneu de Tarragona, (*) ont hi concorren un nombre considerable de nois i noies. Gran amic de l'eximi Rusiñol, maneja'l pinzell i'l llapis amb tanta facilitat com la ploma, havent exercit de crític artístic en varis periòdics i revistes, distingint-se sempre per la seva franca i personal opinió, amb profon criteri i demostrant una erudició envejable. Ha sigut l'ànima d'aquesta expedició de quadros, ja que an ell se li va encomanar la cooperació dels artistes tarragonins en aquesta festa, i, diligent, va obtenir dels seus companys les obres que podeu admirar. Exposa cinc quadros.

En Joan Mallafré.—Home de ciència—es metje—aprofita les hores vagants el nostre galeno dedicant-les a l'Art i al Sport. Com a metje i com a pintor es ben conegut a Tarragona. Exposa un estudi de paisatge a l'oli.

En Joan Molas.—Jove d'envejables qualitats es en Molas. Actiu i diligent com pocs, cursà la carrera de mestre superior que ara no exerceix.

Maneja'l pinzell i'l llapis amb molta desinvoltura. Son innombrables els quadros que sovint hem vist exposats en els aparadors de les botigues més concorregudes, elogiant-se'l molt. Ultimament va concorrer, junt amb altres artistes tarragonins, a l'Exposició de Belles Arts de Mèxic, éssent recompensat. Exposa 8 obres.

En Josep Vázquez.—Un altre artista per partida doble. Si ha conquerit llores amb el pinzell, n'ha conquerit també, i no pocs, amb la ploma, escrivint obres per a l'escena catalana. Es autor de varies obres dramàtiques estrenades totes en teatres de Tarragona, per a les quals la crítica, ajustant-se a la veritat, ha tingut frases d'elogi i se l'ha conceputat entre'ls bons conreuadors del Teatre Català. El nom den Josep Vázquez es conegut a Tarragona, tant com a pintor d'excelents qualitats, com a autor d'obres teatrals de costums catalanes.

Exposa el quadro a l'oli «Conseqüències de la guerra.»

En Pere Ferrán.—Protegit per en Santiago Rusiñol, va passar el nostre Ferrán una temporada a París, sortint un deixeble bastant aprofitat. Actualment és professor de dibuix de l'Institut provincial i del Centre Català.

Exposa una vista de Tarragona, a l'oli.

Srtes. Teresa Balart i Carme Gibert.—Son dues joves tarragonines, deixebles sobressortints de l'intelligent i ja nomenat *Quiquet*. D'una vasta il·lustració abdues, dediquen les hores lliures dels seus quefers a l'Art den Murillo, i tenen pintades algunes teles en les que hi han posat llur ànima d'artista.

Exposen unes còpies d'un preciós triptic existent en el Museu de Tarragona.

Veus-aquí, amics i companys, feta amb quatre paraules la presentació dels artistes tarragonins que colaboren a la vostra festa.»

Per a tots aquests artistes conciutadans nostres, Srtes. Balart, Gibert i Srs. Carbó, Vázquez, Mallafré, Molas i Ferrán i per a l'Ignasi Mallol, totes les nostres simpaties i que'ls seus noms, a l'ésser honorats arréu que sien coneguts, vagin agermanats amb el de nostra tant estimada Tarragona.

CIUTADÀ.

***

Les Conferències a la Normal

No es el nostre intent fer la resenya de lo que fou la conferència donada a la Normal de Mestres el dia 31 del passat ni censurar la mateixa; lo primer

(*) Aquestes ratlles varen escriure-s a darrers del 1911 i l'Exposició s'ha inaugurat fa tot just tres o quatre mesos.

ho han fet ja els diaris locals, lo según, no devem fer-ho. Son dignes de lloansa sempre aqueixes iniciatives que tendeixen a la il·lustració del nostre poble, tant faltat de cultura, per desgracia.

Es un acte imponent, hermós, el veure en una sala congregat, sedent d'adquirir cultura, un estol de jovent, que amb gran espectació i silenci espera sentir la paraula entenimentada del mestre.

Però si bé no'ns proposem fer una censura, si'ns permet l'organitzador i no ha de ofendre'l, desitjariem dar-li alguns consells, verdaderament de amic. Deuria procurar que les conferències siguin enmotllades al nivell intel·lectual dels oients, sobre tot de la classe estudiantil, que es per qui es donen; que no's perdi inutilment el temps en exordis, ni floreios literaris, que a cap punt condueixen; que els temes escullits, siguin de carácter, eminentement pràctic; que en comptes de conferències siguin més aviat converses, i per fi, desitjariem de la amabilitat del Director de la Normal Sr. Vidal Perera, que tan interès ha pres per aquestes coses, que, a ésser possible, estudiés la forma de que junt amb les persones competents, alternessin alguns estudiants del més avensats, puix fora el medi de que's practiquessin en la oratoria, de que tant mancats estant els nostres escolars.

De totes maneres podem assegurar que fou un èxit la conferència, i més ho hauria sigut, a no notar-se la falta de quasi la totalitat del professorat normal.

***

L'Exposició de pintures de l'Ignasi Mallol

Va inaugurar-se'l diumenge passat, en el Círcol de Tarragona.

Ja de tot el dia hi hagué una dolça remor per la ciutat, que denotava alegria, ànsia de nodrir-se d'ambient puríssim per a que'ls ulls s'hi poguessin extassiar una bella estona i l'ànima en begués qualques glops que la fés ascendir, anc que sia en visió d'art, a l'enllà de les coses inconegudes, però que com més inconegudes, son més estimades.

I, bé: ¿que'n diem de l'exposició de l'Ignasi Mallol?... ¿Que fou un veritable èxit artístic pel nostre jove i simpàtic compatriota? Ho ha dit ja tothom, çò mateix. Llavors ¿què direm nosaltres, pecadors convictes en les coses d'art que tenen necessitat d'una mesurada crítica? Rés; ras i curt, rés de nou, a no ésser la nostra sensibilitat emotiva per a tota cosa d'art,—que per a nosaltres es sinònima de bonesa— i la nostre natural inclinació a estimar als joves, i la més aferrada convicció de que cal començar, o recomençar, millor dit, per estimar lo nostre que'n sia mereixedor. I lo nostre, no és pas ningú més que la ciutat mateixa; que bé es prou alta i preuada la seva gloria, el seu passat i'l seu generós renaixement d'ara, per a que tot quan d'ella floreixi en manifestació clara i conscient de saber humà trovi,—com vá trobar l'Ignasi Mallol el diumenge darrer—les portes de la ciutat obertes de bat a bat, i al brancal de les portes als ciutadans tarragonins—i millor si van acompanyades amb les llurs bellíssimes tarragonines—oferint, amables i dignes, l'essència de son generós concurs primer, la efectivitat de la materia després, sense la qual joh prosàica realitat pel còs! les coses queden estroncades i malmeses.

L'Ignasi Mallol vá triomfar, i'l seu triomf te la la gracia d'un gran bé col·lectiu. A contemplar les teles del nostre jove amic hi van concorrer autoritats de totes jurisdiccions amb el nostre Ajuntament al cap; homes representatius de les distintes manifestacions de l'activitat social, competents els uns, llecs els altres, però a la fi hi éran tots. ¿Volèu una més rica joia ciutadana prést d'una crisi inconsciente de fredor i buid?

Les teles de l'Ignasi Mallol se componen en sa majoria de paisatges del Camp de Tarragona i de la comarca d'Olot. En les primeres hi bat un sol nítid i confortador; en les segones hi plana la tebior d'una boira que com un vel púdic tapa els raigs aurífics del rei dels astres, però per entremig del vel de la llúm, s'escorren i escampen tonalitats grises, alhora que prou clares per als colors.

Els quadros del nostre camp pel contrari son forts

i lluminosos, amb tot l'esplanall de llúm que es la característica de la nostra terra. El Camp, com la pasta al forn, se bada a l'escalfor bondadosa d'aquest sol de morerria, i's trasforma en paradisiac jardí, on les oliveres, les vinyes, els admetllers i'ls arbres de les fruites saboroses donen enveja a les mateixes flors. Ço es lo que ha volgut mostrar-nos l'Ignasi Mallol, ádhuc que algun que altre recò de montanya o llogaret—com el de Ciurana—a sol batent

Cal consignar, com a obra maçisa, *El seguici de la música*, amb col·laboració den Monegal, magnífic *Panneau decoratiu* que li vá valdre enhorabones efectuosas. En veritat que es tota una obra mascle.

I no volem dir més, puix hem dit per endevant que no som crítics d'art, i per tant no estem autoritzats a ocupar un lloc que no ens pertany.

Anhelem sincerament que l'Ignasi Mallol ens fassi sapiguer que ha triomfat a la capital d'Espanya on enviará aviat unes teles, i poc a poc, sense voler correr massa, ni empaitar la desitjada consagració artística, arribi a la meta de l'art pensant amb la ciutat que l'ha vist naixer per a que aquesta li sia inspiradora en les hores de la febrosa neguitesa i l'acaroni de generositat en les solemniais victories.

B.

***

EL CANT DELS MBSOS

FEBRER

An En J. M. López Picó.

Tot just el sol ha escalfat
la crosta del sec Febrer
la sava s'ha despertat
i ha tret flor un admetller.

Flor de neu, o jove herald
del bon temps de poesia,
s'ha vestit pel Carnaval
entre xiscles de follia.

Com l'idea, surt a llum
ans que la raó l'aturi,
més ix i llença perfum
esperant qui la maduri.

BERNABÉ MARTÍ I BOFARULL.

Tarragona, febrer de 1914.

Noves

La passada sessió de l'Ajuntament fou molt abundosa en precis i reclamacions que, si s'atenen, canviaran l'aspecte de la ciutat. El nostre company Sr. Lliteras s'ocupà dels abusos que's cometen amb motiu de la venda ambulat i reclamà l'higienisació de la barriada de la carretera de Barcelona.

El primer ball de la temporada carnavalesca celebrat el darrer diumenge a l'Ateneu de Tarragona va veure-s concorregut en extrém, dançant la jovenalla fins a la matinada i regnant molta alegria entre'ls concurrents.

El segon de la temporada degué celebrar-se anit, i no dubtém que s'haurá vist encara més concorregut que'l primer.

Per al vinent dissabte s'está organitzant una gran cavalcada anunciadora de l'humorístic ball batejat dels «Tres toms» que se celebrarà aquella nit, i qual cavalcada cridarà fortament l'atenció per la seva originalitat.

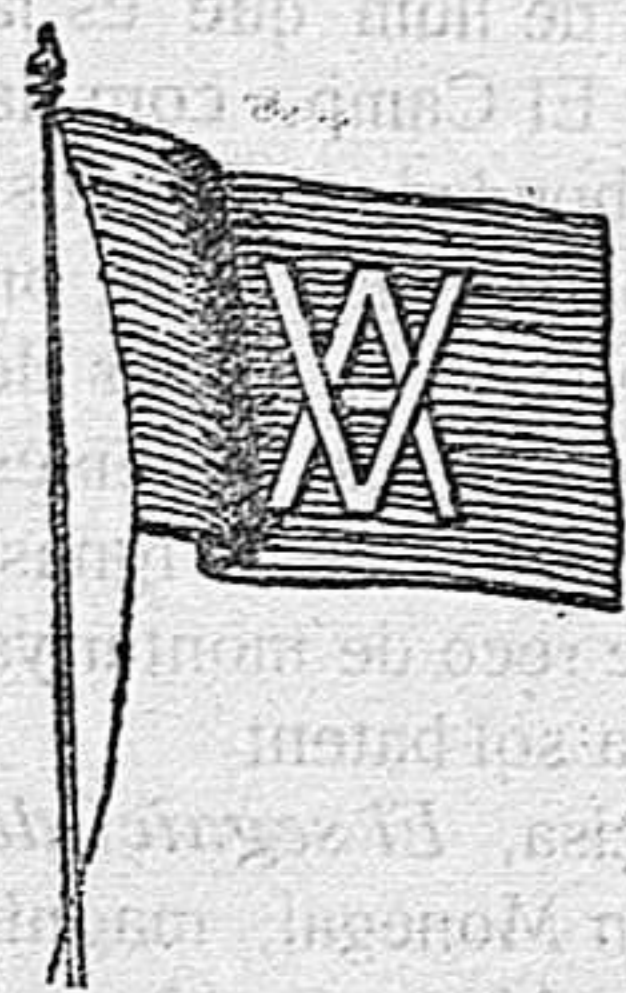
Ha començat a funcionar la primera *cantina escolar* en l'estudi municipal que dirigeix el competent professor, nostre bon amic D. Joan Gilibert. Ens ocuparem d'aquesta important i interessant millora amb l'extensió que's mereix.

El passat dijous comparegué davant del Concell de Guerra'l nostre distingit amic particular, En Josep Recasens, director del confrare *La Justicia Social*, de Reus, acusat de suposades injurries al Capità General.

No cal dir quant celebrariem la seva absolució.

L'Ajuntament ha adquirit un dels quadros que figuren en l'exposició del nostre jove artista N'Ignasi Mallol.

Ahir visità al Sr. Alcalde una Comissió de l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona, que's proposa realitzar importants excavacions en aquesta ciutat.

IBARRA Y C. S. en C. - SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de **Tarragona** per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasages i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant solsament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Luarda i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor **Luarda núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei fíxo i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESPANYA

Febrer 12	"Cabo Toriñana"
" 19	"Cabo San Antonio"
" 26	"Cabo Santa Pela"
Mars 5	"Cabo Quejo"
" 12	"Cabo Híguer"

PER A CETTE I MARSELLA

Febrer 13	"Cabo Santa Pola"
" 20	"Cabo Quejo"
" 27	"Cabo Híguer"
Mars 6	"Cabo Oropesa"
" 13	"Cabo Roca"

Per a més informes, a son consignatari EN **MARIAN PERES**, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
Segurs de transports

La New-York, de New-York
Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París
Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan
Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim
Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Macià Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadá**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i análisis micro-químico d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadá

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE — JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany.

Escribanies, Plumes Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja-papers amb rellotje veritat.

Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Fabricació especial

de sabó de moltes classes
d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

MAGATZEM DE FERRETERIA FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a magatzems de vins i olis

Macià Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Gallach

Léxic Catalá.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un aplec de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Catalá, Castellá, Espanyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglés-Espanyol a Espanyol-Anglés.—**Pal-las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Laurose**.

Venda y subscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté**, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles.

MOSTELLE — (RAIMOST) —

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice Co. L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic,
Un exelent refresc

El millor aliment en les
malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu